

Aanmaaktover 21	
AANMAKEN 1 TON SUPERFOSFAAT	PRIJS 56.281

Vraag

Wat is de prijs van het aanmaken van 1 ton suprfosfaat?

Antwoord

	<i>Recept</i>		$\Delta S\sigma$ [kJ/°K]	ΔS_{cf} [kJ/°K]	$\Delta S\theta$ [kJ/°K]
1		36 rijtjesfabrieken	1.958	-1.210	1.123
2	"	0,4 rijtjeskantoren	8	0	6
3	"	65 arbeiders	382	-236	219
4	"	1 vrachtschip	in 14		
5		2,E+19 m ³ lucht	0	0	0
6	"	427 kg fosfaaterts	548	-272	629
7	"	402 kg zwavelzuur	17.993	-24.083	58.419
8	"	32 kg water	123	0	0
9	"	22 kg aardgas	in 13		
10	"	373.248 kJ stroom	-152	-164	1.336
11	"	5 kg dieselolie	in 14		
12		nvt nvt	nvt	0	0
13		1 ton superfosfaat maken	-179	-287	690
14	"	1.000 tonkm doen	104	-287	633
AMT 21		1 ton superfosfaat aanmak	20.937	-26.376	61.720

1

36 rijtjesfabrieken

Gereedschappen

Inzetstaat Rijtjesfabriek					
C	Tp.e.	Tg	fn	fo	fg
[p.e./jaar]	[sec/p.e.]	[jaar]	[-]	[-]	[-]
5,E+05	5,E+01	75	12	3,0	1,E-06

Toelichting:

- productie-eenheid p.e. = 1 ton superfosfaat
- C = 5,E+05 p.e./jaar
- T p.e. = $300 \cdot 24 \cdot 3600 / C$ 52 sec/p.e.
- fn = oppervlakte hele complex / opp. 1 rijtjesfabriek
 waarin O r.f. = 10.000 m² MT 3
- fo : het gehele complex heeft gemiddeld 3,00 maal de hoogte rijtjesfabriek schatting
- n r.f. = $\sum fn \cdot fo =$ 36 rijtjesfabrieken
- fg = $(1 / (C \cdot Tg)) \cdot fn \cdot fo$
- ft = $\sum \sigma p.e. / \sum \sigma daarna =$ 1,00 toedelingsfactor 't Overzicht
- ΔS inzet ger./p.e. = ft * fg * AT 2 Rijtjesfabriek [kJ/°K . p.e.]

AT 2		1	r.fabriek afspelen	2,E+09	-1,E+09	1,E+09
1		1,E-06	r.fabriek doen	1.958	-1.210	1.123
2	0,4		rijtjeskantoren			

Inzetstaat Rijtjeskantoor					
C	Tp.e.	Tg	fn	fo	fg
[p.e./jaar]	[sec/p.e.]	[jaar]	[-]	[-]	[-]
5,E+05	5,E+01	75	65	0,20	1,E-08

Toelichting:

- f_n : de fabriek heeft 65 arbeiders
- f_o : de overhead is 0,20
- $f_g = (1/(C \cdot T_g)) \cdot f_n \cdot f_o / 30$
- ΔS inzet r.k./p.e. = $f_t \cdot f_g \cdot AT$ RK [kJ/°K . p.e]
- n r.k. = $f_t \cdot f_n \cdot f_o / 30 =$ 0,43 rijtjeskantoren

Met AT 3 Rijtjeskantoor :

AT 3		1	r.kantoor afspelen	7,E+08	-3,E+07	5,E+08
1		1,E-08	r.kantoren doen	8	0	6
3	65	arbeiders				

Stel in de r.fabrieken is de gemiddelde inzet 0,4 arbeider/r.f.
 ofwel volcontinu 1,8 „

Inzetstaat Mens					
C	Tp.e.	Tg	f _n	f _o	f _g
[p.e./jaar]	[sec/p.e.]	[jaar]	[-]	[-]	[-]
5,E+05	5,E+01	45	65	3,9	1,E-05

Toelichting:

- f_n = bezetting 1 r.fabriek * n r.f.
- f_o = fuitbesteding * fkostwinner 3,9 want
 . uitbestedingsfactor is 1,3
 . arbeider is kostwinner voor 3 personen m.i.v. de arbeider zelf.
- $f_g = (1/(C \cdot T_g)) \cdot f_n \cdot f_o$
- ΔS inzet ger./p.e. = $f_t \cdot f_g \cdot AT$ Mens [kJ/°K . p.e.]

Met AT Mens:

AT Mens		1	mens afspelen	3,E+07	-2,E+07	2,E+07
3		1,E-05	mens doen	382	-236	219
4	1	vrachtschip				

De productie wordt per vrachtschip naar afnemers verplaatst.

s = 1.000 km

Dit wordt doorberekend in

5 2,E+19 m³ lucht

Men Neme

De lucht is nodig voor het leveren van zuurstof, maar ook voor het opnemen van kooldioxide, stikstofoxiden en fijnstof.

De prijzen voor de massa-overdrachten worden in de betreffende tovers verrekend.

6 427 kg fosfaaterts

t'Overzicht
DT 21

De erts is afkomstig uit de Negev-woestijn in Israël. Zie

Met DT 23 Fosfaaterts:

DT 23		1	ton fosf.erts halen klaar	1.284	-637	1.475
6		0,427	ton fosfaaterts doen	548	-272	629
7	402	kg zwavelzuur				

Met AMT 30a Zwavelzuur :

AMT 30a		1	ton zwavelzuur aanmake	44.760	-59.911	145.328
7		0,402	ton zwavelzuur doen	17.993	-24.083	58.419
8	32	kg water				

Met de DT 9 Drinkwater :

DT 9		1	ton water halen klaar	3.892	-1	6
8		0,03	ton water doen	123	0	0

9 22 kg aardgas

Er is aardgas nodig voor het drogen van de superfosfaat die uit de reactor komt.

Het energieverbruik gas bedraagt	750.000	kJ/ton sff	bronnen
Verbranding van	2,88	kg aardgas	
geeft	100.000	kJ energie	
Dus nodig	21,56	kg aardgas/ton sff	

10 373.248 kJ stroom

Stroom voor aandrijving alle verplaatswerktuigen.

n el.motor = n r.fabriek . 24 =	864		MT 2
P el.motor =	10	kJ/s	„
E stroom/p.e. = ft* (250.24.3600/C) . n . P =	373.248	kJ/p.e.	

Met AMT 4 Fossilstroom:

AMT 4		1	kJ stroom klaar	-0,00041	-0,00044	0,00358
10		373.248	kJ stroom doen	-152	-164	1.336

Het utilitaire electriciteitsgebruik van de fabriek wordt begrepen in de Eigentover Fabriek.

11 5,0 kg dieselolie

Vrachtschip neemt	0,0050	kg dieselolie/tonkm	VT 4.6
De prijs voor het nemen van dieselolie is doorberekend in			14

Pandgeld

12 nvt voor nvt

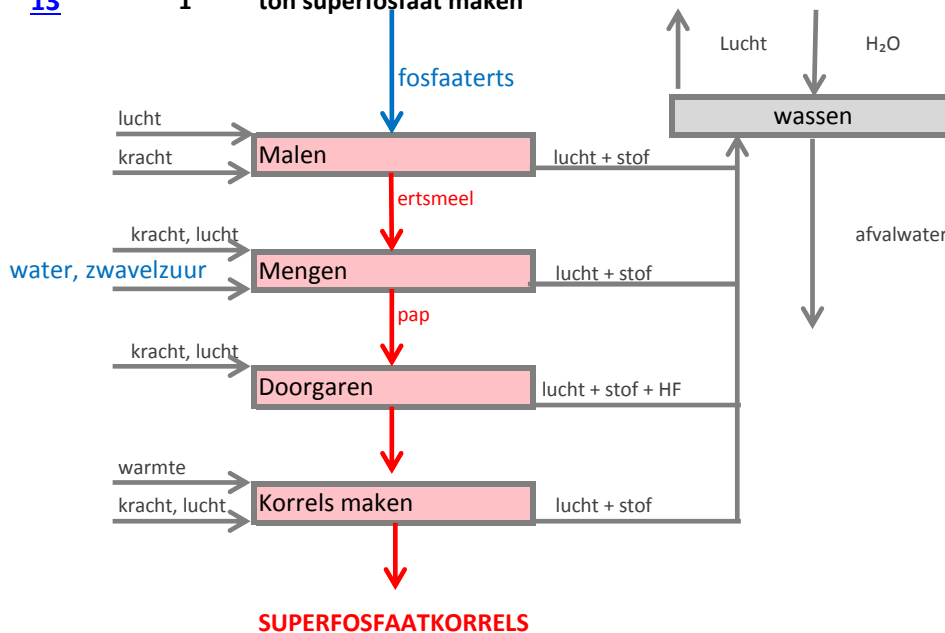
Alles is verrekend in overige posten.

Roeren & Mengen

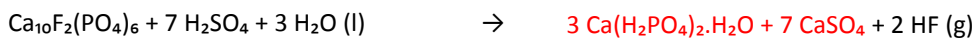

13 1 ton superfosfaat maken

• **Vorming $S\sigma$:**

100 °C

<i>l'Overzicht</i>							
Termen reactievgl	M [kg/mol]	n	m [kg]	$S\sigma$ [kJ/°K.mol]	$S\sigma$ [kJ/°K]	Hf [kJ/mol]	Hf [kJ]
Vóór							
$\text{Ca}_{10}\text{F}_2(\text{PO}_4)_6$	0,728	586	427	0,775	454	-13.744	-8,E+06
7 H_2SO_4	0,098	4.102	402	0,156	640	-813	-3,E+06
3 H_2O	0,018	1.758	32	0,070	123	-285	-5,E+05
Na							
3 $\text{Ca}(\text{H}_2\text{PO}_4)_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$	0,252	1.758	443	0,260	457	-3.409	-6,E+06
7 CaSO_4	0,136	4.102	558	0,106	435	-1.434	-6,E+06
2 HF (g)	0,020	1.172	23	0,173	203	-271	-3,E+05
$\Delta S\sigma =$					-122	$\Delta Hf =$	-3,E+05

Toelichting:

- $\Delta S\sigma$ 1 ton superfosfaat = -122 kJ/°K
- toevoeging verbrandingsgas rioolwaterslib en beendermeel vooralsnog pm
- HF is pm
- afvalwater is pm

• **Spreiding ΔS_{cf} :**

→ Spreiden HF

Het HF wordt door middel van een gaswasser uitgewassen. Geen spreiding in dampkring.

→ Spreiden afvalgas

PM gesteld want niet noemenswaard entropisch effect.

• **Doen 22 kg aardgas**

9

Met KT4 Aardgas :

KT 4		2,88	kg aardgas klaar	-8	-38	92
13		21,56	kg aardgas doen	-56	-287	690
14	1.000	tonkm doen				

• vrachtschip :

Verplaatsen : 1 ton superfosfaat

s = 1.000 km

Met VT 2 Vrachtschip :

VT 2		1	vstonkm klaar	0,10	-0,29	0,63
14		1.000	vstonkm doen	104	-287	633

Klaar !

Bronnen :

<https://www.icl-group.nl/icl-amsterdam-2/>

<http://eippcb.irc.ec.europa.eu/reference/>